

Muhu 2012. a vollemeister mänguhoos. / Triin Rosing

Vollemeistrivõistlused võitis Veikko Veskimeister

8. septembril toimus Liiva küla volleväljakul Muhuvolle 2012 IV etapp. Vollesarja viimase etapi võitsid Veikko Veskimeister - Imre Luht. II kohale tulid Annes Vihm - Vassel Kivisoo ja kolmanda koha saavutasid Veiko Laaneväli ja Jüri Veskimeister.

Kokkuvõttes tuli Muhu 2012. a vollemeistriks Veikko Veskimeis-

ter, kes kogus neljalt etapilt kokku 56 punkti, II koha saavutas 48 punktiga Ain Ojala ja III koha võitis 47 punktiga Veiko Laaneväli. Järgnesid Annes Vihm 44 p; Rene Helde 41 p ja Kalev Kütt 40 p.

Lisaks meistrivõistluste medalitele ja karikatele anti välja ka mõned eriauhinnad, parim naine oli Piret Orgussaar, parim noormängija

Veiko Laaneväli ja vanim osaleja oli Kalev Kütt.

Spordiklubi Muhu tänab Muhumaa volleväljakute omanikke väljakute korrashoidmise eest ja Muhu Vallavalitsust abi eest korralduskulude katmisel.

Kohtumiseni järgmisel suvel!

SK Muhu

Pühapäev tennisetalus

9. septembril oli kõigil huvilistel võimalik osaleda üritusel, mis toimus Tamse tennisetalus. 11.30 startis valla buss noorteka juurest. Kell 12 hakkasime Tamsel tegevustega pihta. Kohapeal võttis meid vastu tennisetreener Rene Busch, kes kaasa tulnud noored tegutsesema pani. Kuigi noorte vanus varieerus 7-st aastast 18-ni, ei olnud kellelgi igav ja tegevust jagus rohkem kui kolmeks tunniks. Mis siis tehti?

Kõigepealt peeti maha jalgpalliturniir. Seejärel selgus parim väravakütt. Jalgpallimängude juurest mindi üle seitsmepöistlusele. Võistlusaladeks olid erinevad jooksudistantsid, topispalli vise, hoota kolmikhüpe, kangi peal rippumine jne.

Sportliku päeva lõpetasime tennisitreeninguga uut tenniseväljakutel. Noored õppisid kõigepealt õigesti reketit käes hoidma, räägiti tennisemängu reeglitest ja punktiarvestusest, õpiti erinevaid lööke.

Kõik osalejad olid väga tublid ja parimad said ka auhinnad. Kokku

Tamse tennisetalus

osales üritusel 14 noort.

Lõpetuseks tahaks veelkord tänada Rene Buschi, kes selle päikeselise pühapäeva Tamse külas kõigile osalejatele nii põnevaks ja meeldejäävaks tegi. Suur aitäh!

Kui noortelt küsisin: „Kas tahate teinekord veel tennisetalu tulla?“, kõlas üksmeelne „Jah!“

Suured tänud ka valla bussijuht Jaanile.

Arnek Grubnik

Töömalev - investering tulevikku

Muhu Noortekeskus korraldas ka sel suvel töömalevat ja seda on noortekas korraldanud 2006. aastast. Tundub, et iga aastaga läheb see tegevus järjest paremaks. Noored on motiveeritumad, teevad tööd korralikumalt ja vigurid-trikid

jäetakse üldjuhul puhkepauside ajaks või tehakse neid üldse peale tööd.

Sel aastal kestis malev neli nädalat (16. juuli – 10. august). Kokku osales malevas 15 noort. Noorte töötasu oli 1,80 EURi tund

ja noortekeskuse eelarvest kulus noorte töötasudeks 1467,90 EURi. Leian siiski, et see ei ole väljaminek, vaid investering. Sama meelt on ka vallavanem Raido Liitmäe, kes pakkus, et kui noortel huvi on, võiks töömaleva korraldamist järgmine aasta veelgi suuremalt ette võtta. Enamiku tööd tegime Hellamaa kalmistul, aga oli ka teisi objekte. Tahaksin omalt poolt veelkord tänada kõiki noori, kes sel aastal malevas osalesid ja väga tublid olid, samuti abiväge: kalmistuvaht Marko Reinväli, Hellamaa külakeskuse juhataja Tiina Jõgi ja tema tiim, Minna Raun – Tallinna Pedagoogilise Seminaris noorsootöö praktikant, Christina Kühne – praktikant Saksamaalt, Jaan Väli – valla bussijuht. Abilisi oli veelgi. Aitäh teile kõigile!

Arnek Grubnik

Muhu noortekeskuse juhataja

Töömaleva noored Hellamaal puid ladumas.

Noortekeskuse hooaeg

Uus hooaeg on alanud ka Muhu Noortekeskuses. Nagu kuule kohane: kõik on uus septembrikuus... Kas nüüd just kõik, noorteka asupaik on jätkuvalt sama, aga igal juhul uudiseid on meil küll.

Esiteks on noortekeskusel uus töötaja - Liia Ots. Liia on siiani töötanud Muhu Muuseumis, aga nüüd hakkab lisaks muuseumile toimetama ka meil.

Teiseks, alanud on ringide tegevus ning sel hooajal on meil mitu uut ringi. Üheks näiteks on kolmapäeviti koos käima hakkav Bändikool ehk ring, kus noored õpivad muusikat, täpsemalt teevad bändi. Loodetavasti saame juba varsti kuulda uutest nimedest muusikamaastikul. Ringide kohta saab juurde lugeda noorteka kodulehelt:

www.noortekas.muhu.ee/125

Kesknädalaga veel selline tore asi, et kolmapäevad on meil koogiküpsetamise päevad. Ise teete, ise sööte.

Kolmandaks, **13. oktoobril** teeme noortekas **avatud uste päeva**. Kõik on oodatud! Mitte ainult lapsed ja noored, vaid ka emad-isad-vanaemad-vanaisad ja nii edasi. Tulge vaadake, mis koht see noortekas ikkagi on ja mida siin teha saab. Uksed avame **kell 12**.

Neljandaks on meil uus lahtioleku päev - esmaspäev. Kellaeg on sama, mis muudel päevadel: 14 - 17.

Viidendaks, kolmapäeva hommikuti hakkavad koos käima Muhu noored lapsevanemad. Kell 10 ole kohal ja tule korra rutiinist välja. Lähemalt saad infot tel. 56 252 257.

Kuuendaks on meieni jõudnud info põnevate projektide kohta, nt Energiasäästunädal, TEIP, Entrum. Tule uuri noortekast, mida põnevate nende nime taga on! Tegemist meil jagub, tule tegutseda ka!

Kohtumiseni noortekas!

Liia Ots ja Arnek Grubnik

Kõnetund koolipapa kabinetis

Algas lk 1.

„Koolis on palju tublisid nais-õpetajaid, kes näitavad tüdrukutele head eeskujut, ja mina püüan siis omalt poolt poistele midagi külge pookida. Mul on tunne, et kõik nähtused, mis Tallinnas muret teevad, jõuavad varsti ka siia. Koolis peab ikka olema kord majas.“

Tegelikult algas meie jutt sellest, et Muhulases ei peaks kirjutama mitte praegusest, vaid endisest direktorist, sest Senta Roomil, kes juhatab Muhu Põhikooli 35 aastat, täitus kolleegidele üllatuseks 50 aastat õpetajastaaži. Need aukartust äratavad numbrid jäävad siiski edaspidiseks lahtimõtestamiseks, sest väärt kogemuste kirjapanek ei sünni kellelgi üle öö.

„Meie oleme nii vanad, kui kaua on Senta koolis õpetajaks olnud,“ sõnas Andres Anton. „Enamus on meist ühevanused, kõik viiekümne ringis. Siis on probleem, kui kõik ühekorraga pensionile jääma hakkavad. Kui praegu suletakse kooles peamiselt õpilaste arvu vähesuse tõttu, siis Muhus võib tekkida olukord, kus õpetajad koolist korraga lahkuvad ja pole, kes õpetab...“

See jutt pidi olema nali, sest rääkija muheles. Aga Andres Anton on kõigi Muhu õpetajate üle uhke: „Iga aineõpetaja on tegija. Igaühel on oma arvamus, igaüks tunneb oma aine spetsiifikat. Siin on spetsialistide võistkond, kus kired tihti üleval. Samas on halli massiga tunduvalt raskem midagi ette võtta. Meil ei jää muud soovida, kui seda, et laste arv hakkaks taas kosuma, et uuesti gümnaasiumi

Andres Anton.

Foto erakogust

saaks rajada – Muhus on ju oma gümnaasium olnud! Kõik koolid, kuhu meie lapsed edasi on läinud, kinnitavad, et anname siin head haridust. Miks mitte siis keskharidust.“

Andres Anton on ise käinud koolis Tartus, õppinud ajalooklassis ja ajalugu on olnud ka tema lemmikaine. Tartu ülikoolis tudeeris ta vene keelt ja kirjandust, kuigi tahtis esialgu juurat õppima minna. Sõjaväest tulles olid aga kohad seal juba täis, ja kahetsenud pole Andres kunagi – vene keel ja kirjandus olid oodatust huvitavamad. Pärast ülikooli pidas Andres õpetajametit, lõpetades Sillaotsa koolis

õppealajuhatajana. Sellele järgnes 15 aastat Maalehe äri juhtimist. Nüüd, jõudnud kooli tagasi, tunneb ta rõõmu vene keele õpetamisest ja laulmistundide asendamisest, kui lauluõpetaja ära käib. Ja Andres kinnitab, et on tehtud otsusega tulla Muhusse koolidirektori iserahul:

„Koht mulle meeldib. Siin on värvi rohkem, kõik üksteisega seotud, lahe huumor, sõbralikud inimesed... Kõik panevad 1. septembril rahvariided selga. Omainimestele võib tüütugi olla. Vägevad tikandid ja kõik... Aga ega Smuul oma „Kirju Sõgedate külast“ mujalt võtnud...“

Muhulase uhkus teeb rõõmu, ent teinekord aetakse juuksekarva lõhki. Mõni mittemuhulane on Muhu heaks mõnikord rohkem teinud, ja saare kuulsad on ju kuulsad väljaspool – kodus neid ei teata.“

Andres Antoni kodukandi kirjanik on Luts, aga vene kirjanduse huvilisena on ta eeskujudeks kunagised õppejõud Juri Lotman, Igor Tshernov, Valeri Bezzubov. Lugada meeldib Andresele näiteks Hemingwayd. Või Kivirähki.

Aga selgub, et hobisid on teisigi. Näiteks on Andres korjanud autosid ja ise neid üles putitanud. Ja ta kogub pille – neid on olemas orkestri jagu.

Andrese isa oli väga tuntud

ajakirjanik, ema on saksa keele õpetaja. Andres pole kunagi tahtnud saada ei ajakirjanikuks ega õpetajaks, lapsena unistas ta sootuks inseneriametist.

„Õpetaja üle võib ilkuda igaüks,“ kõneles Andres. „Haridus on see, mille kohta kõik võivad arvata. Kõik on justkui pädevad sellest rääkima. Aga oleks ju kole, kui ma läheksin kirurgi õpetama, kuidas ta peab opereerima, või hakkaksin sillaehitajaid kamandama. Kõik justkui teavad, mis on lapsele õige, ja ka neid targutajaid on õpetajad õpetanud. Kuid õpetaja peab end pidevalt täiendama, viisakas välja nägema. Inglise keele õpetaja peaks näiteks Inglismaal vahel käima, aga kas ta saab seda endale lubada? Jumal tänatud, kui õpetajatel on sellised mehed, kes aitavad. Võiks moodustada õpetajate meeste ametiühingu!“

Juttu oleks jätkunud kauemaks, aga koolipapat on inetu kinni pidada, juba koputatakse uksele homse tuletõrjeõppuse asjus ja teised igapäevased mured nõuavad hoolt. Või kuivõrd need mured on mured selle jaoks, kes suudab need rõõmsal meelel lahendada? Igatahes jäid kõrvu direktorihärra sõnad, et talle, „kiire pööruga“ mehele, on Muhus selle aastaga selgeks saanud, milline vahe on „kohe“ ja „otsekohe“ vahel. Ja muhulastele, kelle rahvuslikku eripära ja rahvusspordialasid ta tundma õpib, ei taha ta rohkem midagi öelda, kui: „Olge ikka munuksed!“

Õpetajate päeva eel käis koolipapat tüütamas

Anu Pallas

Palju õnne
I klassi lastele
alanud
kooliteele!

Esimeses reas vasakult:
Nora Paist, Andro Mardi,
õp. Jana Koel, Mihkel
Auväärt, Joonatan
Jürisson, Teele Tarvis.

Teises reas vasakult:
Jako Sugul, Jürgen
Pajuniit, Sander-Aleks
Mander, Mauri Moon,
Andrus Jõelett.

Tänu muhulastele!

Täna Muhu vallavalitsust Eesti Rahvuskultuuri Fondi juurde Eesti biograafika stipendiumi loomise toetamisel! Nüüd on sellega ühinenud kümnekond Eesti omavalitsust, nende hulgas Halinga, Halliste, Helme, Karksi, Paistu ja Rääpi vald ning Pärnu ja Tartu linn. Ka olen suvemuhulasena paljudelt kohalike kultuurihuvilistelt inimestelt saanud annetusi sama stipendiumifondi heaks. Jutt on nende loometöö väärtustamisest, kes tulevikus paistavad silma biograafiate või elulooliste teatmeteoste koostajatenä. Eesmärk on koguda vähemalt 10000 eurot, et alates 2014. aastast iga kolme aasta järel tekiks võimalus fondi intressidest maksta 500 euro suurust ühekordset stipendiumi. Oleme oma rahakogumisega jõudnud 7000 euro piirile ja jätkame.

Eriliselt tahan tänada Aljava ja Nurme küla elanikke, kes on vanade roomlaste öelduna in corpore, see on enamvähem täielikult selle korjandusega ühinenud. Toetajaid on aga ka Muhu teistest küladest ja arvukalt suvekülalisi. Olgu neid tänatud ja nimepidi üles loetud: Priit Aasmaa, Eha ja Vello Janof, Marju ja Silja Jäe, Aita ja Jaak Keerberg, Veiko Kivi, Viktoria Kreem, Janek

Kudrjartsev, Raido Kuk, Eda ja Urmas Kurgjärv, Helen ja Luule Laanpuu, Elle ja Mart Ligi, Inge ja Tõnu Ligi, Kristi Ligi, Arved ja Maire Liitmäe, Oleg ja Riina Link, Reimo Link, Kaja Luigelaht, Jüri Metsaalt, Juta ja Toivo Metsmaa, Helju ja Paul Mägi, Maimu Mägi, Elgi ja Haljand Naaber, Enda Naaber, Hanno Naaber, Aadu ja Helju Nairis, Annela Nairis, Margus Nairis, Anu Niidi, Laine ja Voldemar Niidi, Marika ja Tõnu Niidi, Annika Niits, Leo Nipsust, Hilja ja Katrin Pauts, Maire ja Mati Pere, Mati Press, Andrei ja Virve Prii, Kristjan ja Maarja Prii, Malle Rahu, Kulno Rannala, Asta Rihkrand, Avo ja Riina Saat, Ain Sarv, Saima Sepp, Martin ja Monika Serg, Kairi, Marek ja Reeli Sild, Ilme Stahlberg, Monika Süvari, Jaan Tamm, Kalev Tark, Joosep Tik, Pilvi Trauman, Anu Uisk ja Endla ning Hellen Äkke. Need annetused on loetavad Eesti Rahvuskultuuri Fondi kodulehe annetuste lingilt osalt praegu, osalt alates 20. detsembrist.

Kui keegi Muhulase lugejaist soovib samuti selle kultuuri-algatusega näiteks eurose panusega ühineda, siis palun. Eesti Rahvuskultuuri Fondi konto on 221001101347. Selgitusse tuleb

Eesti biograafika preemia žürii koosseisus Rutt Hinrikus, Ain Kaalep, Aldo Kals ja Peeter Olesk otsustasid aastatel 2008-2010 ilmunud Eesti eluloolistest teatmeteostest tunnistada preemia vääriliseks Paul Tamkivi koostatud suure kaastööliste võrgu ja rikkaliku biograafilise andmestikuga viieköitelise „Saarlaste elulood“ (Tallinn, 2003-2008)

märkida Eesti biograafika fond. Täiendavat teavet selle stipendiumi kohta on võimalik saada Liiva raamatukogust. Tänuõnad tulevastele annetajatele!

Teema selgituseks on siia lisatud Eesti biograafika preemia ühe laureaateose kaaned aastatest 2003-2008. Viieköitelises „Saarlaste elulugudes“ on ka muhulased

esindatud. Preemia oli tulevase stipendiumi eelkäija.

Kollase ajakirjanduse ääremailt teade, et 13. augustil leiti Nurme külavaheteelt naisterahva sõrmus. Leiuraha, ühe euro eest saab sõrmuse Aljava külast kätte. See euro läheb loomulikult Eesti biograafika stipendiumi fondile.

Tänades suvemuhulane
Aldo Kals

Veelkord septembrikuu Muhulases avaldatud vanast pildist

Tänuõnad Helju Vaherile, kes andis täpselt teada, millal ja kus septembrikuu „Muhulases“ ilmunud pilt on tehtud ja kes on pildil.

Pilt on tehtud 1939. aasta kartulivõtu talgute ajal Võlla Kiviristil. Kartulit võeti masinaga. Vasakul seisab hobuse pea juures suuline Vahtraste Kesküla Liina, pilliga on Mardi Voldemar Vaher, hobuse taga vasakult Räsä Obuku Miralda ja Mardi Helgi Vaher (Helju õde). Kõrge valge mütsiga Mardi Linda (Voldemari õde). Masina peal Sepahansu Artur (Arseni Vahter, s 1913, ei tulnud sõjast tagasi), Mardi Albert. Valge põllega Kiviristi Juula Maltis, Mardi Helju Vaher ja õlletoobiga Helju ema Leena.

Kiviristi pererahvas olid Andrei ja Juula Maltis, kes ehitasid peremehe Ameerikas teenitud raha eest Kiviristi uhke plekkkatusega

maja. Lapsi neil ei olnud ja Andrei läks tagasi Ameerikasse, oli seal töömees ja laevamees, käis vahel kodus. Viimati enne sõda kodus käies kutsus ka naist kaasa, kuid Juula ei läinud, öeldes, et Ameerikas on ta vaid tööline naine, siin aga ameeriklane proua. Andrei suri pärast sõda Ameerikas. Julia võttis kasupojaks Enno Vaske (s.

1929) Võlla Mihklilt, kes peale Juula surma maja maha müüs. Kiviristi on ehitatud nn Ristialuse aia kohale. Keset Võlla küla seisid 20. sajandi alguses kivist rist, mille juures küla mehed 1909. aastal kaevasid välja mehe koos hobusega ja Rootsi kuninga vapiga hõberahasid.

Eda Maripuu

Muhu Muuseum kutsub:

1. novembril kell 17.30 meenutame Hellamaa Küla-keskuses Muhust pärit õigeusu preestrid. Ettekande teevad EAOK ülempreester Andreas Pöld ja Muhu Muuseumist Eda Maripuu. Kõik on oodatud.

Sportklubi Muhu ootab treeningutele Muhu spordihalli!

Sellel hooajal ootame jälle ka naisi võrkpalli mängima, treeningud toimuvad neljapäeviti koos meestega. Lisaks pallimängutreeningutele on samadel päevadel ka võimalus lauatennise ja koroonatreeninguteks ning jõusaali kasutamiseks.

SK Muhu treeningud:
Teisipäev kell 19.30 - 21.00 meeste võrkpall;
Neljapäev kell 19.30 - 21.00 naiste ja meeste võrkpall;
Reedel kell 19.00 - 20.30 meeste korvpall.

Info tel: 5065161 (Kalev)

95 aastat Esimese maailmasõja sündmustest Muhus ja Väinameres

16. - 17. oktoobril möödub 95 aastat Esimese maailmasõja lahingutest Muhus ja Väinameres. Nendes sündmustes osales ka Esimene Eesti polk, mille üks ohvitseridest oli Hellamaalt pärit staabikapten Peeter Kann.

Eesti Polgu pataljonid jõudsid Kuivastusse laulu saatel 16. oktoobril. Nad leidsid eest täiesti demoraliseerunud vene väeosad, kes ei kavatsenudki sakslastele vastupanu osutada ja püüdsid meeleheitlikult laevale ronida, et minema pääseda. Laeva meeskond püüdis neid jõuga tagasi tõrjuda, aga edutult. Nii lahkus saarelt rohkem sõjamehi kui sinna toodi. Kindral-major Martõnov olevat eestlasi nähes nutma hakanud, sest ta ei olnud enam ammu sellise sõjaväelise distsipliiniga kokku puutunud. Kuivastu-Raugi maantee oli täis põgenevaid väeosi, nii et eestlastel oli raske vastassuunas liikuda, seda enam, et teeäärred olid täis surnuks aetud hobuseid ja purustatud vankreid. Alles Hellamaa kiriku juures läks veidi lahendamaks. Kui nad olid jõudnud Liiva kirikuni, jõudis neile järele kindral Martõnovi adjutant kirjaliku käsuga asuda positsioonidele Raugi all. II pataljoni keeras otsa ümber ja hakkas minema tuldud teed tagasi. Raugi sadama juures käisid venelased eestlaste käest uurimas, kas nad kavatsevad alla anda. Eestlastel seda plaani ei olnud. Sellest hoolimata pidas kindral Martõnov pärast mines-tusest toibumist vastupanu mõtte-tuks ja uuris, kas saaks Raugi puust sadamasillaga saarelt põgeneda. Eesti polgu II pataljoni langes tervikuna sakslaste kätte vangi. I pataljonis õnnestus paarisajal mehel tänu Peeter Kannule põgeneda. (Kokku oli I ja II pataljonis mehi 2000 ümber). Allaandmine oli eriti kibe seetõttu, et sakslasi oli mitu korda vähem, aga eestlastel puudus vastupanuks laskemoon.

Kui maismaal sakslastele erilist vastupanu ei osutatud, mis säästis

ka Muhu külasid, siis Koguva ja teistegi rannakülade elanikud said merelahingut oma silmaga pealt vaadata. Koguva Sumari Roosi, kes sel ajal oli just 6-aastaseks saanud, mäletab, kuidas ta vanaisaga Andruse veskil lahingut vaatamas käis. Oli muidugi, mida vaadata, sest nii suuri laevu ei olnud keegi siin varem näinud. „Slava“ näiteks oli 121,6 meetrit pikk ja süvis oli tal üle 8 meetri. Arusaamatu on, kuidas sellised koljatid, mille meeskond oli tuhande mehe ümber, siin madalas meres liikuda said (ja kust see toit võeti, millega sellist hulka mehi iga päev toita). Õnneks tulid Koguva inimesed veski pealt enne ära, kui see tabamuse sai, sest muhu naiste punased siilikud olid sakslaste meelest venelastele tulejuhtimiseks hea märk. Võiküla patarei tulistas saksa laevu Väikes väinas, aga sihtida nad ei saanud muudmoodi, kui saatsid ratsamehe vaatama, kuhu pommid kukuvad. Mürsud kukkusid põhiliselt Koguva metsa. Kui arvestada sellega, et soomuslaevade peakaliibri suur-tükimürsk kaalus 500 kilo ja oli 2

meetrit pikk, siis Muhu saar pidi selles otsas küll palju madalamale vajuma. Nende lahingute kulminatsiooniks oli soomuslaev „Slava“ õhkamine ja põlemine Suures väinas. „Slava“ lugu ei lõppenud teatavasti sellega, vaid „Slavat“ on praegugi veel terve Muhumaa täis.

Siinkohal pilt „Slava“ interjööri. Kiriku tekk sai küll tabamuse ja seal puhkes ka tulekahju, nii et sealt ilmselt midagi päästa ei õnnestunud. Kuigi „Slava“ sai 7 tabamust saksa laevadelt ja lisaks õhati ta laskemoonalaod ja kindluse mõttes veel tulistati 3 torpeedot ja laev ise põles terve ööpäeva, oli laeval veel küllalt varandust, mida majapidamises tarvitada. Sealt sai alates laskemoonast ja kivisöest ning lõpetades metalliga, mida laeval mille kere soomus oli üle veerand meetri paks, jätkus veel kolmekümnendatel aastatel välismaale eksportimisekski. Muhu mehed, kes „Slavat“ soomust käisid tegemas, riskisid muidugi eluga. Tupenurme Mihkli-Jaagu Vassili Auväärt meenutab, kuidas Tupenurme Tänavsuu Villem Peeker ja

Kapi Nõmme Madis Tuul 1920. aasta talvel „Slava“ vrakil käisid, mis esimesele saatuslikuks sai. Madis pääses ilma suuremate vigastusteta tänu Lõetsa meestele, kes üle jää Haapsalust tulles plahvatust kuulsid ja nägid ning kohale rutates Madise meelemerkusega leidsid.

Viie aasta pärast möödub nendest sündmustest sajand ja siis võiks korraldada suurema näituse esemetest, mis „Slavalt“ pärit. Need, kes näitusele oleksid nõus esemeid andma, võiksid sellest muuseumile teada anda. Muuseumi kogudes on olemas „Slavalt“ pärit kaminavõre. Muuseumil on kontakt ka lammustööde ettevõtja J. Hergaugu järglastega, kes lubasid samuti üht-teist anda. Väga palju neid esemeid siia igaveseks säilitamiseks mõtet koondada ei ole, välja arvatud juhul, kus midagi on ümber-töötlemisega muhulaste poolt väärustatud. Sellealast teavet (pildina ja infona) tahame kindlasti säilitada, kui asja ise muuseumisse ei taheta anda.

Eda Maripuu

Pilt on Rein Saksakulmu kogust. Koguva Tooma talu keldris on avatud väike fotonäitus Rein Saksakulmu annetatud soomuslaev „Slava“ seotud fotodest.

Tarbijakaitseamet

Tarbijakaitseameti esinduste vastuvõtuajad muutusid, vt www.tarbijakaitseamet.ee; nõuandetelefonile 1330 (pikk number 6 201 707) saab helistada igal tööpäeval kella 8-16.30. Samuti vastab amet tarbijate kirjalikele pöördumistele. Kirjutada saab ametile e-posti aadressil info@tarbijakaitseamet.ee, postiaadressil Rahukohtu 2, Tallinn 10130 või Facebooki vahendusel.

Aktiivsetele ja andekatele õpilastele jagatakse stipendiume

Kuni 10. oktoobrini saavad kõik Eesti 5.-12. klasside õpilased taotleda Tulevikutalent 2012 stipendiumi, mille fond kokku on 12 000 eurot. Stipendiumi saab taotleda ühes viiest kategooriast - ühiskondlik tegevus; teadus; humanitaarteadus; kunst, muusika ja kultuur; sport ja tervis. Stipendiumikonkursi žürii valib igas kategoorias välja

viis laureaati, kellest parimaid premeeritakse Tulevikutalent 2012 tiitli ja 600 euroga. Lisaks antakse igas kategoorias välja neli teist kohta (premeeritakse 450 euro suuruse stipendiumiga). Zhürii esimees on mälumängur ja laulja Ivo Linna. Rohkem infot www.tulevikutalent.ee (konkursi tingimused ning nõutavad dokumendid).